

Provincie Limburg
T.a.v. de Gouverneur van de Provincie Limburg
de leden van Provinciale- en Gedeputeerde Staten van Limburg
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

Grubbenvorst, 21 maart 2010, BdP/0089

Betreft: 1. verzoek tot het instellen van een stop op vergunningen en bouw van stallen voor het houden van geiten.
2. verzoek tot het instellen van een stop op de groei van het aantal megastallen in Limburg.
3. verzoek tot uitbreiding “midterm review Limburg” met kwalitatieve evaluatie reconstructie Limburg en aanvulling met een maatschappelijk debat over de toekomst van de bedrijfstak van de intensieve veehouderij.

Geachte Gouverneur, geachte Statenleden,

De Q-koorts is een ernstig probleem en een bedreiging voor de volksgezondheid. Met alle thans genomen maatregelen is nog steeds twijfelachtig of de golf die over ons land rolt wel bedwongen kan worden. Nog steeds komen er besmette bedrijven bij.

Hoewel de besmette bedrijven met name in de Provincie Brabant zijn gehuisvest, komen toch ook in andere provincies, waaronder Limburg een aantal (7 stuks) besmette bedrijven voor. Deze bedrijven zijn verspreid over heel Limburg.

De grootschalige ontruiming, bedoeld om de epidemie te stoppen, lijken niet voldoende te zijn om verdere verspreiding tegen te gaan, zeker nu ook schapenhouderijen besmet raken.. Ook het RIVM en de GGD Brabant twijfelen er aan of de thans genomen maatregelen wel voldoende zijn. Naar hun mening zou de instelling van een voorlopige stop op het verlenen van vergunningen (bouw en milieu) ten behoeve van de geitenhouderij noodzakelijk zijn.

Voor de Provinciale Staten van Noord-Brabant en Overijssel is dat aanleiding geweest om binnen haar bevoegdheden in het kader van de WRO en de provinciale milieuverordening een stop op het verlenen van vergunningen voor geitenhouderijen af te kondigen (zie bijlage). Dat is ook in lijn met de uitspraken van de ministeries van LNV, VWS en de Tweede Kamer.

Hoewel in de provincie Noord-Brabant meer met Q-koorts besmette bedrijven zijn dan in Limburg, heeft het ons toch verbaasd dat de Provincie Limburg het voorbeeld uit Brabant en Overijssel niet is gevolgd. Immers ook in onze Provincie zijn vele geitenhouderijen en de kans op verdere verspreiding en daarmee “Brabantse” toestanden is niet gering. In Overijssel waar men deze maatregel wel neemt, is het aantal besmettingen 5, bij ons 7, terwijl wij ook een directere verbinding met Brabant hebben. Wij zijn zeer bezorgd over de ontwikkelingen, temeer nu bekend is geworden dat ook de schapenhouderijen besmet kunnen zijn.

Wij gaan er vanuit dat ook u de volksgezondheid hoog in uw vaandel heeft staan en zult willen voorkomen dat de besmetting zich uitbreidt en vele mensen ziek gaan worden. Dat we dit uitgangspunt mogen

hanteren, baseren wij op het feit dat uw als Provinciale Staten en provinciaal bestuur er bij het ministerie op hebt aangedrongen landelijk onderzoek te verrichten naar de gezondheidseffecten van de intensieve veehouderij. Dit mede als reactie op het Burgerinitiatief dat eerder ontplooid is door de vereniging Behoud de Parel en door vele Limburgers is ondertekend. Inmiddels is dat onderzoek naar gezondheidseffecten in gang gezet.

Binnen de huidige beleidskader kunnen gemeenten – ondanks de gerechtvaardigde zorgen ten aanzien van de gezondheidseffecten door geiten- en schapenhouderijen - nauwelijks verdere uitbreiding van het geiten- en schapenbestand voorkomen. Het is zeer wel mogelijk dat geiten- en/of schapenhouderijen zich gaan vestigen in de door u aangewezen Landbouwwontwikkelingsgebieden in Limburg. Daarmee zou een verdere concentratie van de intensieve veehouderijen worden bewerkstelligd. Naar ons idee is hier een belangrijke rol voor de provincie weggelegd.

Naast de Q-koorts veroorzaakt de groei van de omvang van de intensieve veehouderij, ook buiten de geiten- en schapenhouderijen, in de vorm van megastallen voor varkens en kippen in toenemende mate maatschappelijke onrust en maatschappelijk verzet. Dat is niet zo verwonderlijk, want hoewel nog niet alle risico's – zoals onder andere is gebleken bij de Q-koorts - volledig in kaart zijn gebracht, is het toch duidelijk dat de intensieve veehouderij in het algemeen en de wijze waarop deze in ons dichtbevolkte land gestalte krijgt, grote risico's voor de volksgezondheid met zich mee kan brengen. Het RIVM en de GGD van Noord-Brabant waarschuwen daar uitdrukkelijk voor. Fijnstof, met daarin allerlei zoönosen, MRSA- en ESBL-besmettingen als gevolg van alsmat stijgend antibioticaverbruik, de risico's van het ontstaan van griepvirussen die voor de mens gevaarlijk zijn, de toenemende geurhinder, het groeiende vrachtverkeer op smalle plattelandswegen, ze vormen grote risico's voor de volksgezondheid en doen een enorme aanslag op de leefbaarheid van het platteland.

Vanaf de jaren negentig zijn we bij voortduring geconfronteerd met dierziektes die tot grootschalige ontruiming leiden. De ene ramp volgt na de andere, dat brengt veel maatschappelijke kosten met zich mee, maar wat erger is, het veroorzaakt veel maatschappelijke onrust en heeft een enorme impact op de leefbaarheid van het platteland. Zeker nu blijkt dat de ziekten zich niet langer beperken tot de dieren, maar overslaan op de mens. Bewoners van het platteland hebben in toenemende mate het gevoel dat in hun achtertuinen een tijdbom tikt. Huisartsen waarschuwen en hoewel RIVM en GGD stellen dat er nog veel onderzoek nodig is alvorens exact duidelijk is hoe groot de risico's voor werknemers, omwonenden of de gehele bevolking zijn, zijn zij er van overtuigd dat er aanzienlijke risico's aan de ongebreidelde groei van de intensieve veehouderij in ons land vastzitten.

In de provincie Noord-Brabant heeft dat alles het Provinciebestuur doen besluiten een halt toe te roepen aan de bouw van megastallen. De provincie Groningen had al eerder gesteld geen megastallen op haar grondgebied toe te staan. Ook hier blijft Limburg achter! Alle kans dat – door de stop op megastallen in de andere provincies – de trek van de Intensieve Veeteeltbedrijven naar Limburg op gang komt. Willen wij straks de grootste vee-industrie provincie van Nederland worden? Is volksgezondheid en leefbaarheid in Limburg ondergeschikt aan vermeende economische belangen? Laat het provinciebestuur haar oor meer hangen naar de machtige agrarische lobby dan naar de wensen en zorgen van haar andere burgers?

Dierziektes en de risico's voor de mensheid zijn een groeiend probleem, dat met de groei van megastallen schrikbarend toeneemt. Ons dichtbevolkte land is niet geschikt voor megastallen. Tijd dus voor heroverwegingen.

En dan hebben we nog niet eens gesproken over de aftakeling van het Limburgse landschap, dierenwelzijn, duurzaam produceren, milieueffecten, de roep van consumenten om eerlijke en betrouwbare producten! En van groot belang ook: de verslechtering van het vestigingsklimaat, de effecten van een en ander op andere economische sectoren, waarbij we uitdrukkelijk de recreatieve sector willen noemen, die – zo blijkt ook in Noord-Brabant – zeer te lijden heeft onder die effecten!

Kortom: alle redenen om de groei van megastallen niet meer toe te staan, voordat onomstotelijk gebleken is dat er géén gevaar voor de volksgezondheid is. We moeten niet, (net als met de Q-koorts kwestie), de put pas dempen als het kalf al verdronken is.

Wij doen een dringend beroep op u, om net zoals de Provincies Noord-Brabant en Overijssel actief van uw bevoegdheden en mogelijkheden gebruik te maken en middels de afkondiging van een voorlopige stop de verdere uitbreiding van de geiten- en schapenhouderijen en het aantal geiten en schapen in onze provincie te voorkomen. Tevens vragen wij u om net als Noord- Brabant een stop op de bouw van megastallen af te kondigen en op zijn minst eerst verder onderzoek af te wachten alvorens opnieuw vergunningen voor dit soort stallen toe te staan.

Het aantal stichtingen, verenigingen en bewonersgroepen die zich verzetten tegen de komst van megastallen groeit; ook in Limburg. Dat moge blijken uit het aantal ondertekenaars van deze brief. Burgers hebben het vertrouwen in de overheden verloren, zijn ongerust, vragen om informatie en willen gehoord worden. Wij zullen daarom het maatschappelijk debat over de toekomst van de intensieve veehouderij en de leefbaarheid van het platteland in onze provincie verder voeren.

Wij vinden ook dat het maatschappelijk debat moet worden opgenomen in een kwalitatieve evaluatie van de reconstructie in Limburg. Ons is niet bekend of er een *kwantitatieve* ‘midterm review’ heeft plaats gevonden ten aanzien van de reconstructie in Limburg. Indien dat niet het geval is verzoeken wij u deze op korte termijn te entameren en daar een *kwantitatieve* component aan toe te voegen, die past bij het eerder door ons geformuleerde verzoek ten aanzien van het maatschappelijk debat over de wenselijkheid van de schaalvergroting in de intensieve veehouderij.

Wij vragen u om op korte termijn op onze verzoeken en voorstellen te reageren. Uiteraard zijn wij gaarne tot een nadere mondelinge toelichting bereid.

In afwachting van uw antwoord,

Hoogachtend

André Vollenberg

Namens:

Vereniging Behoud de Parel Grubbenvorst

Stichting Gezonde Leefomgeving Leudal

Stichting voor Behoud Natuur en Landschap in Nederweert en Aktiegroep Leefbaar Buitengebied

Nederweert (i.o), waarin opgenomen de Groep Ospel, Groep Lage Kuilen, Groep Boeket en de Groep Schoor.

Stichting Groengroep Sevenum

Bewonersgroep Helden

Bewonersgroep Siebengewald